

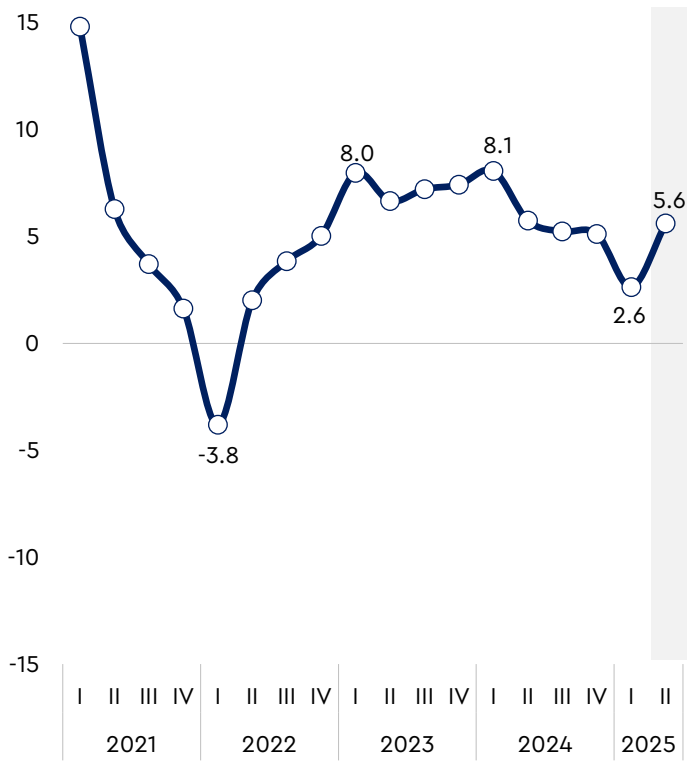


МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

Монгол Улсын төсвийн 2026 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2027-2028 оны төсвийн төсөөллийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар

Эдийн засгийн өсөлт 2025 оны эхний хагас жилд 5.6 хувь өслөө.

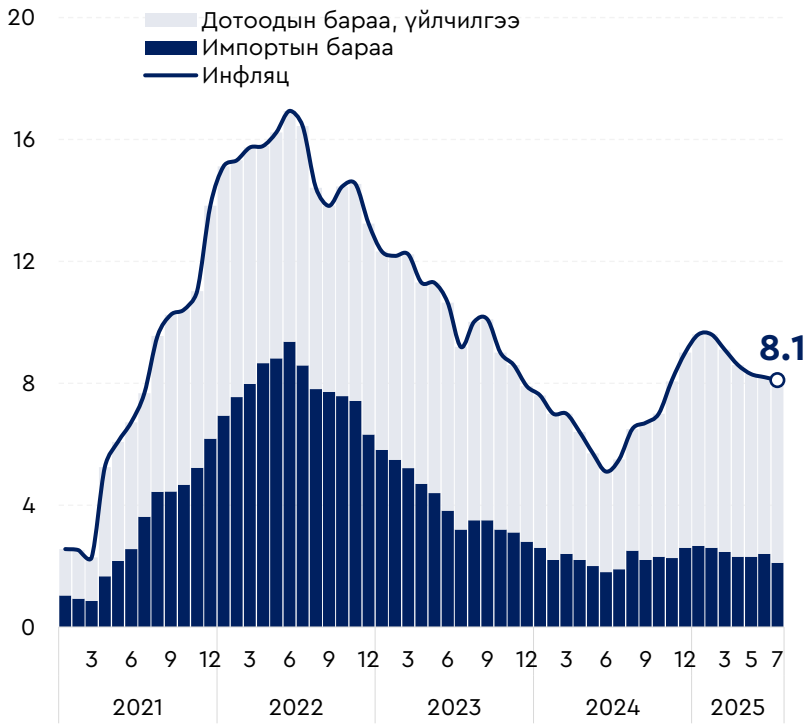
Бодит ДНБ-ий өсөлт
(хувь, салбараар)



Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

Инфляц төв банкны зорилтот интервалын орчимд байна.

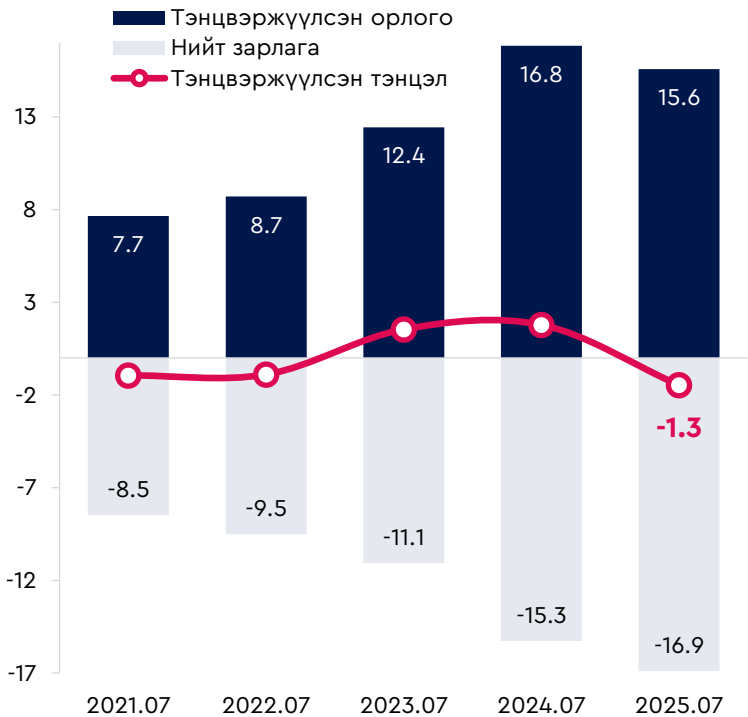
Инфляцын бүрэлдэхүүн
(хувь)



Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

Төсвийн орлого өмнөх оны түвшнийг гүйцэхгүй байна.

Нэгдсэн төсвийн үзүүлэлтүүд
(их наяд төгрөг)



Эх сурвалж: Сангийн яам

Нүүрсний үнэ буурснаас шалтгаалан
экспортын орлого буурав.

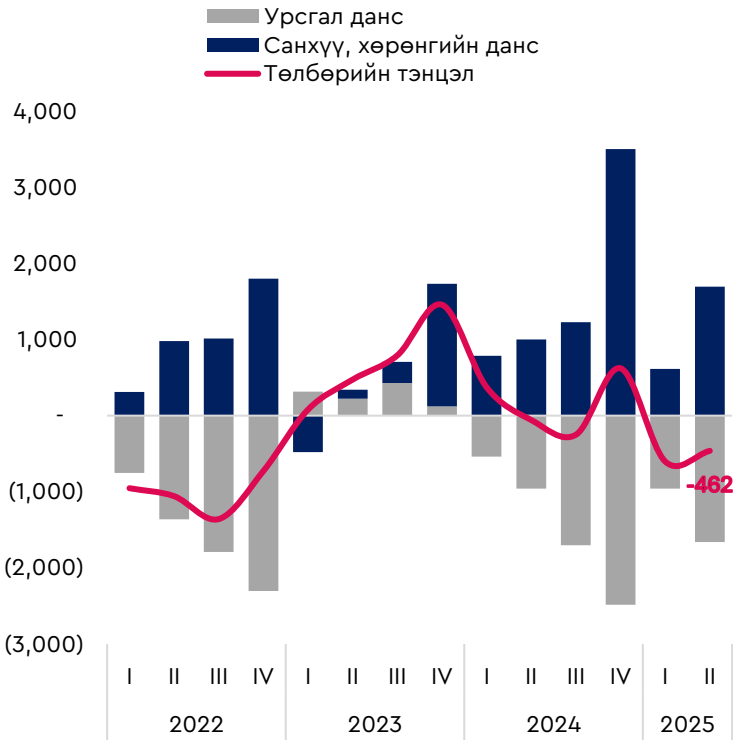
Нийт экспорт
(2025 оны эхний 8* сарын байдлаар)

	2024.08	2025.08	Өсөлт/ бууралт
УУЛ УУРХАЙН тэрбум \$	10.0	8.9	-11% ▼
Нүүрс, сая тн	55.2	52.2	-4% ▼
Зэсийн баяжмал, мян.тн	1,048	1,455	+39% ▲
Төмрийн хүдэр, мян.тн	4,770	5,609	+18% ▲
УУЛ УУРХАЙН БУС, тэрбум \$	0.6	0.4	-30% ▼
НИЙТ ЭКСПОРТ	10.6	9.3	-12% ▼

*Урьдчилсан гүйцэтгэл
Эх сурвалж: Гаалийн ерөнхий газар

Экспортын бууралтаас шалтгаалан төлбөрийн
тэнцэл алдагдалтай байна.

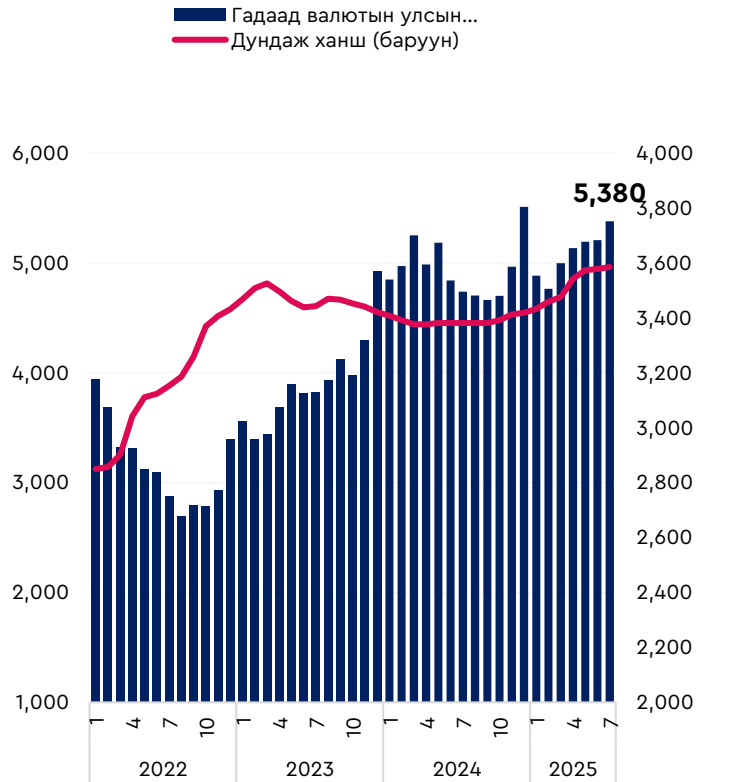
Төлбөрийн тэнцэл
(сая ам.доллар)



Эх сурвалж: Монголбанк

Валютын нөөц тогтвортой нэмэгдснээр
валютын ханш тогтвортой байна.

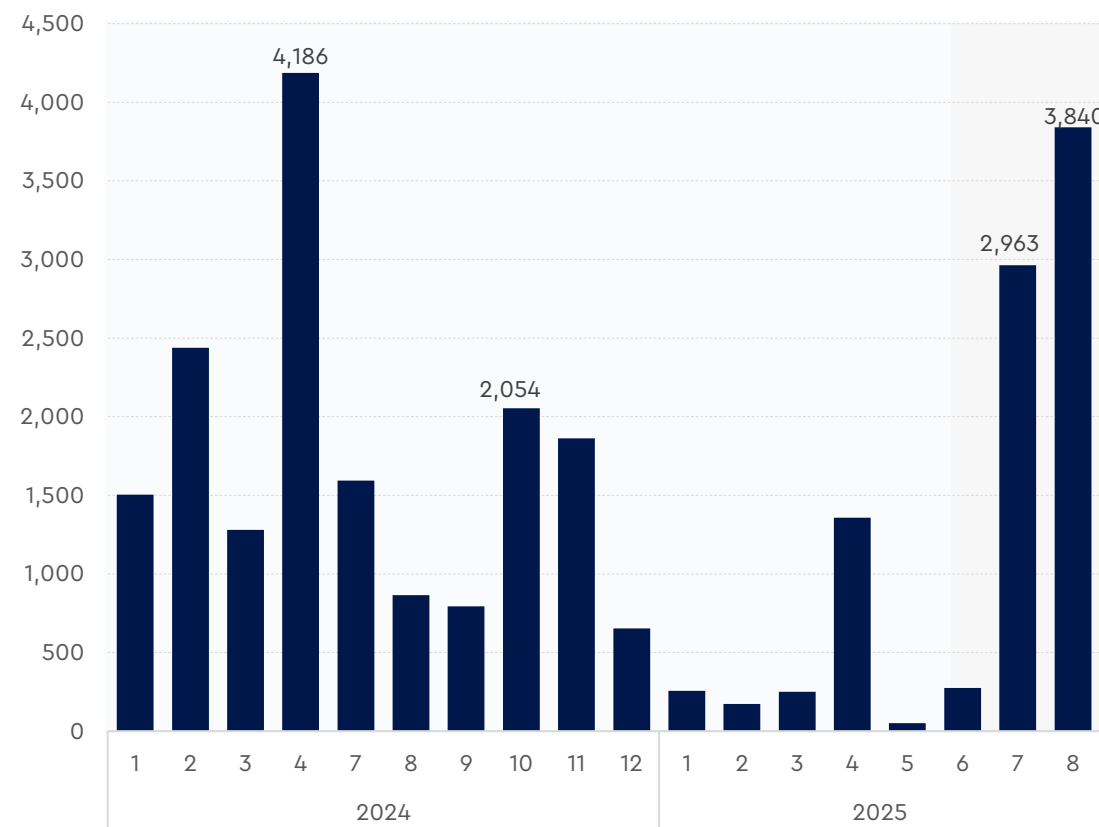
Гадаад валютын нөөц, ханш
(сая ам.доллар, MNT/USD)



Эх сурвалж: Монголбанк

Бирж дээр нүүрсний арилжааны идэвх нэмэгдэж байна.

Нүүрсний арилжаа
(мянган тонн)



Эх сурвалж: Монголын хөрөнгийн бирж

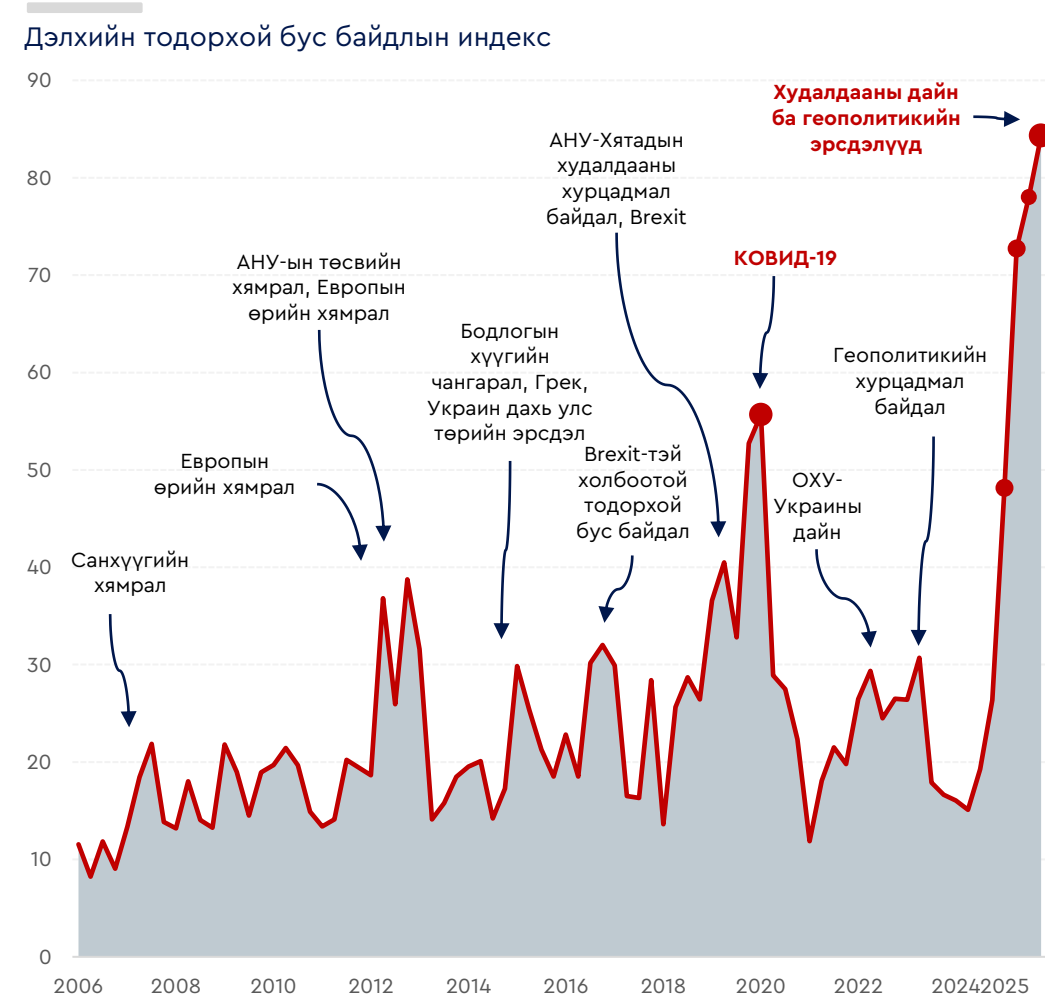
Нүүрсний арилжааны үнэ сэргэж байна.

Нүүрсний арилжааны дуудах үнийн өсөлт
(өсөлтийн хувь)



Эх сурвалж: Монголын хөрөнгийн бирж

Дэлхийн тодорхойгүй байдлын индекс **түүхэн дээд түвшинд** хүрч, дэлхийн эдийн засгийн өсөлтийн төсөөллүүд буурч байна.



Эх сурвалж: Дэлхийн тодорхой бус байдлын индекс (World Uncertainty Index)
Тайлбар: Индексийг Economist Intelligence Unit байгууллагаас гаргадаг улсуудын тайланд туссан "тодорхой бус байдал" гэсэн үгийн давамгайлд үндэслэн тооцдог.

АНУ-БНХАУ-ын худалдааны дайн

Эрсдэл: БНХАУ-ын эдийн засгийн удаашрал, экспортын өндөр хамаарал

Явц:

- > Зэсийн бүтээгдэхүүнд 50% тариф тогтоосон.
- > АНУ- БНХАУ тарифыг харилцан бууруулах хэлэлцээрийн хугацааг 11.10-ны өдрийг хүртэл сунгасан.

Орос-Украины дайн

Эрсдэл: Гадаад худалдаа, дамжин өнгөрөх тээвэр

Явц:

- > 2025 оны 7-р сард ОХУ Украинд 6 000 гаруй дрон ашиглан довтолж, дайн эхэлснээс хойших хамгийн өндөр түвшний агаарын дайралт бүртгэгдэв. 8-р сарын эхнээс Оросын хуурай замын давшилт Донецк мужийн Покровск, Часив Яр зэрэг стратегийн чиглэлд эрчимжсэн.

Израил-Ираны мөргөлдөөн

Эрсдэл: Газрын тосны үнэ, инфляц

Явц:

- > 2025 оны 6-р сард гал түр зогсоох тохиролцолд хүрсэн боловч талуудын итгэлцэл сул, хэлцэл зөрчигдөж байгаа тул цаашид дайн эргэж сэдрэх эрсдэлтэй байна.

Дэлхийн эдийн засгийн 2025 оны өсөлтийн төсөөлөл

Олон Улсын Валютын Сан	2025.07 сард
	3.3% → 3.0% ▼

Олон Улсын Валютын Сан	2025.06 сард
	2.7% → 2.3% ▼

Дэлхийн Банк	2025.06 сард
	3.1% → 2.9% ▼

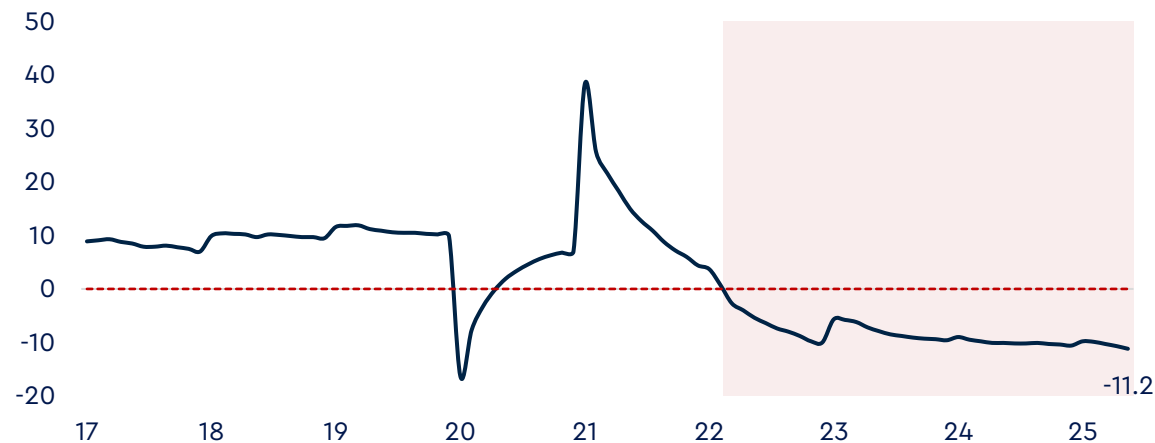
Эдийн Засгийн Хамтын Ажиллагаа, Хөгжлийн Байгууллага

БНХАУ-ын эдийн засгийн өсөлт – 2025 оны эхний хагас жил
(хувь)

их
бага



Үл хөдлөх хөрөнгийн хөрөнгө оруулалтын өсөлт
(хувь)



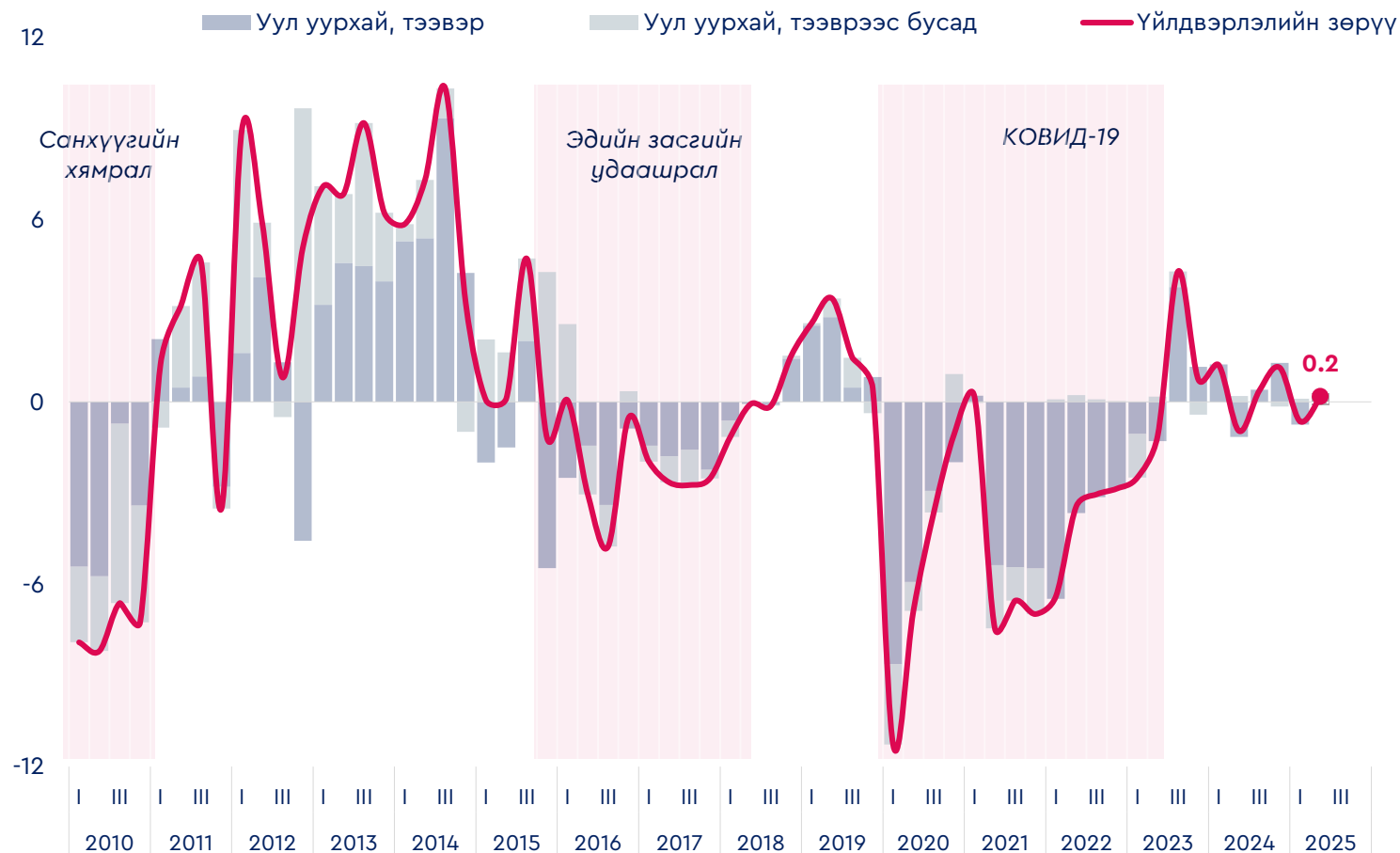
Түүхий гангийн үйлдвэрлэлийн өсөлт
(хувь)



Эх сурвалж: БНХАУ-ын Статистикийн хороо

Үйлдвэрлэл (ДНБ) 2025 оны II улирлын байдлаар боломжит хүчин чадлаасаа **0.2 хувиар дээгүүр** байна.

Үйлдвэрлэлийн зөрүү
(потенциал ДНБ-д эзлэх хувь)



Тодорхой бус байдал өндөр байгаагийн нөлөөгөөр эдийн засгийн идэвхжил алгуур сулрах эрсдэлтэй байна.

- Нүүрсний үнэтэй холбоотой экспортын орлого буурсан.
- Өрхийн худалдан авалтын өсөлт саарсан.
- Хөдөлмөр эрхлэлтийн өсөлт саарсан. Салбар хоорондын цалингийн зөрүү өндөр болж, зарим гол салбаруудын бүтээмж буурсан.
- Аж үйлдвэрийн орц, хөрөнгө оруулалтын бүтээгдэхүүний импорт саарсан.
- Гадаадын хөрөнгө оруулалт буурсан. Урсгал тэнцэл алдагдалтай.

ҮЗҮҮЛЭЛТ			2024 гүйц	2025 тод	2026 төс	2027 төс	2028 төс
Нэрлэсэн ДНБ	тэрбум төгрөг		80,660	90,010	102,400	115,300	132,300
Эдийн засгийн өсөлт	хувь		5.1	5.5	5.7	6.3	6.5
Инфляц (жилийн дундаж)	хувь		6.8	9.5	7.0	6.0	5.0
Нийт экспорт	сая ам.доллар		15,783	15,820	16,630	17,605	18,455
Нийт импорт	сая ам.доллар		11,615	12,500	13,420	14,790	15,850
Биет хэмжээ							
Нийт нүүрс	сая тн		83.8	85	90	95	100
Зэсийн баяжмал	мян. тн		1,695	2,030	1,894	2,100	2,210
Газрын тос	мян. бар.		4,210	3,875	3,770	3,650	3,490
Төмрийн хүдэр	мян. тн		7,511	8,110	9,375	9,580	9,635
Үнэ							
Нийт нүүрс*	\$/тн		104	70	70	70	70
Зэс	\$/тн		9,184	9,200	9,700	10,000	10,500
Газрын тос*	\$/бар.		77	75	72	70	70
Төмрийн хүдэр*	\$/тн		80	72	69	66	63

Дунд хугацаанд нийт нүүрсний экспортод эзлэх чанар сайтай баяжуулсан нүүрсний хувь хэмжээ нэмэгдэнэ.

Нүүрсний экспорт
(Чанарын төрлөөр, сая тонн)

	2024		2025 ХБГ		2026*		2027*	2028*
НИЙТ НҮҮРС	84	100%	85	100%	90	100%	95	100
Баяжуулсан	16	19%	17	20%	20	22%	22	23
Коксжих	11	13%	14	16%	20	22%	22	23
Коксжих чанаргүй	5	6%	3	4%	-	-		-
Түүхий	59	70%	59	69%	57	63%	57	61
Коксжих	43	52%	48	57%	46	51%	45	49
Коксжих чанаргүй	16	19%	11	12%	11	12%	12	12
Эрчим хүчний	5	5%	4	5%	9	10%	12	12
Хүрэн	4	5%	5	6%	4	4%	4	4

Эх сурвалж: ЭЗХЯ-ны тооцоолол, ГЕГ-ын статистик

Зэсийн баяжмалд агуулагдах **цэвэр зэсийн хувь хэмжээ** тогтвортой нэмэгдэнэ.

Зэсийн баяжмалын экспорт
(компаниар)

	2024	2025	2026*	2027*	2028*
Зэсийн баяжмал (мян. тн)	1,562	1,979	1,894	2,100	2,210
Цэвэр зэс (хувь)	22%	25%	27%	28%	28%
Оюу толгой	22%	25%	30%	31%	31%
Алт (гр/тн)	6.5	10.1	9.6	5.8	5.8
Эрдэнэт	22%	21%	21%	22%	20%

10 жилийн дундаж зэсийн экспорт 1,460 мян.тонн
5 жилийн дундаж зэсийн экспорт 1,462 мян.тонн

Эх сурвалж: ЭЗХЯ-ны тооцоолол, ГЕГ-ын статистик

Төмөр замын тээвэр зохион байгуулалтыг сайжруулснаар төмрийн хүдрийн экспорт тогтвортой нэмэгдэнэ.

Төмрийн хүдрийн экспорт
(компаниар, мянган тонн)

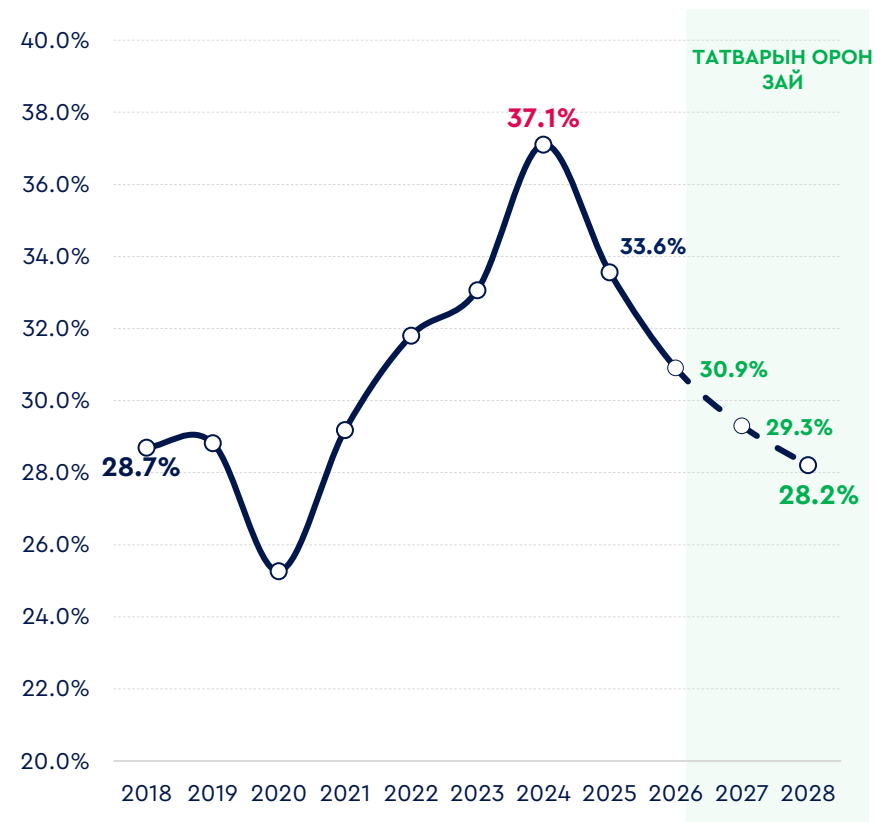
	2024	2025 ХБГ	2026*	2027*	2028*
НИЙТ	7,511	8,115	9,374	9,580	9,634
ДТҮ	1,021	2,317	1,933	2,200	2,000
ЭКМ	1,014	984	792	792	792
Бусад	5,457	5,198	6,612	7,423	7,792

10 жилийн дундаж төмрийн хүдрийн экспорт **6,627 мян.тонн**
5 жилийн дундаж төмрийн хүдрийн экспорт **6,952 мян.тонн**

Эх сурвалж: ЭЗХЯ-ны тооцоолол, ГЕГ-ын статистик

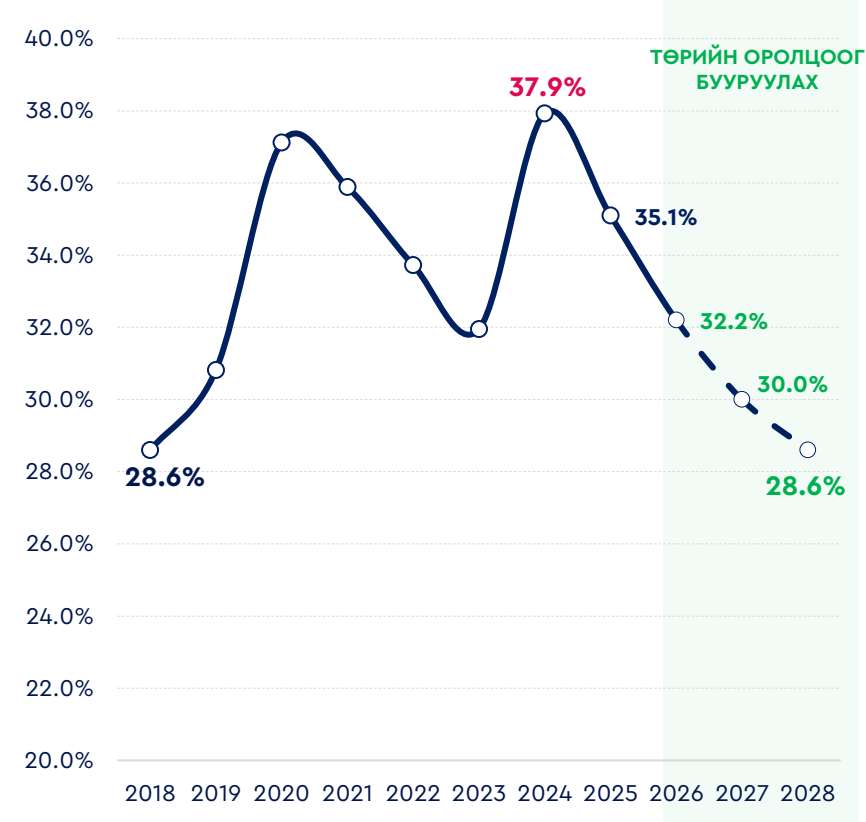
Эдийн засаг дахь төрийн оролцоог бууруулж, **хувийн хэвшлийн бизнес тэлэх орон зайг нэмэгдүүлнэ.**

Төсвийн тэнцвэржүүлсэн орлого
(ДНБ-д эзлэх хувь)



* Батлагдсан: Төсвийн орлогын ДНБ-д эзлэх хувь, 2026 онд 30.9 хувь, 2027 онд 29.3 хувь, 2028 онд 28.2 хувь

Төсвийн зарлага
(ДНБ-д эзлэх хувь)



* Батлагдсан: Төсвийн зарлагын ДНБ-д эзлэх хувь, 2026 онд 31.7 хувь, 2027 онд 30.4 хувь, 2028 онд 29.6 хувь

Төсвийн орлого, зарлагын ДНБ-д эзлэх хувь хэмжээг бууруулснаар:

- ✓ Хувийн хэвшлийг дэмжсэн **татварын шинэчлэл** хийгдэх орон зайг бий болгоно.
"Ингэснээр **хувийн хэвшлийн бизнесийн тэлэх** боломжийг бүрдүүлэх, улмаар эдийн засаг дахь **төрийн оролцоог үе шаттай бууруулна**".
- ✓ Төсвийн зарцуулалтын үр ашгийг нэмэгдүүлэх, **эрэлтийн гаралтай инфляцыг хязгаарлахад** мөнгөний бодлоготой уялдах замаар дунд хугацаанд инфляцын зорилтот дүнг үе шаттай бууруулахад хувь нэмэр оруулна.
"Ингэснээр дунд хугацаанд **зээлийн хүү буурах**, Засгийн газрын **зээлжих зэрэглэл тогтвортой нэмэгдэх**, төсвийн бодлогын орон зай бэхжих зэрэг чухал ач холбогдолтой".

№	ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨСВИЙН ХҮРЭЭНИЙ МЭДЭГДЭЛ (2026)		ТӨСВИЙН ТӨСӨӨЛӨЛ	
		Бат*	Тод	2027	2028
1	Дотоодын нийт бүтээгдэхүүний бодит өсөлтийн хэмжээ /хувь/	6.0	5.7	6.3	6.5
2	Хэрэглээний үнийн өсөлтийн түвшин	7.0	7.0	6.0	5.0
3	Нэгдсэн төсвийн тэнцвэржүүлсэн орлогын доод хэмжээ /тэрбум төгрөг/ ДНБ-д эзлэх хувь	33,479.5	31,600.0	33,761.0	37,299.3
		31.7	30.9	29.3	28.2
4	Нэгдсэн төсвийн нийт зарлагын дээд хэмжээ /тэрбум төгрөг/ ДНБ-д эзлэх хувь	33,479.5	32,980.0	34,626.0	37,829.2
		31.7	32.2	30.0	28.6
5	Нэгдсэн төсвийн тэнцвэржүүлсэн тэнцэл /тэрбум төгрөг/ ДНБ-д эзлэх хувь	0.0	-1,380.0	-865.0	-529.9
		0.0	-1.3	-0.8	-0.4
6	Нэгдсэн төсвийн суурь зарлагын дээд хэмжээ /тэрбум төгрөг/ ДНБ-д эзлэх хувь	30,314.5	29,552.0	31,452.6	33,254.6
		28.7	28.9	27.3	25.1
7	Нэгдсэн төсвийн суурь тэнцэл /тэрбум төгрөг/ ДНБ-д эзлэх хувь	3,165.0	2,048.0	2,306.0	2,646.0
		3.0	2.0	2.0	2.0
8	Засгийн газрын өрийн нийт хэмжээ /тэрбум төгрөг/ ДНБ-д эзлэх хувь	52,750.0	51,200.0	51,885.0	59,535.0
		50.0	50.0	45.0	45.0
9	Нийгмийн халамжийн тухай хуульд заасны дагуу төсвөөс хуваарилах зардлын дээд хэмжээ /тэрбум төгрөг/ ДНБ-д эзлэх хувь	2,664.3	2,664.3	2,774.1	2,909.4
		2.5	2.6	2.4	2.2

*(Өмнөх төсөөлөл: 2025 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдөр батлагдсан
"Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2026 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2027-2028 оны төсвийн төсөөллийн тухай" хууль)



ЭДИЙН ЗАСАГ,
ХӨГЖЛИЙН ЯАМ

АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД БАЯРЛАЛАА.

**Макро эдийн засгийн
улирлын танилцуулга**

Монгол хэл



Англи хэл



**Макро эдийн засгийн сарын
танилцуулга**

Монгол хэл



Англи хэл



Макро Viber channel

Монгол хэл



Англи хэл

